

ԿԱՊՈՅՏ ՎԱՐԴԸ

Ս. Արուսյ Սարկաւագներուն

Անոյ՛ւ պարմանն,
Լարած օղեղն իր սրբազան
Հեռուներս անհորիզոն,
Ուրախ, սրտով,
Համբայ ինկած հրաւճն ինչպէս,
Ան որոնեց,
Ինչ որ գրուած բաժինն է միշտ
Կեանքի սեմին,
Մեր բոլորին:
Ուր կը սրուի մեզ ողջունել,
Նոր արեւներ,
Հասուերն որոնց մենք կը բերենք
Մեր արեան մէջ,
Անհորիզոն, անյիշատակ,
Հեռուներէն:
Ու կը կարծենք,
Հսկաւառակն անոնց կախել,
Իբրեւ կանթեղ ու փայտութիւն,
Ուսայնին դէմ մեր օրերուն:

Համբայ ինկած հրաւճն ինչպէս,
Ան որոնեց,
Ինչ որ բաժինն է որոնել
Մեր բոլորին,
Գարունքին մէջ մեր արիւնին:

Պարտէզ մըն էր ...
Որուն ցանկին՝ սեպիլ մ'ինչպէս
Իրմէ բըխած, իրեն դարձող,
Շղարհն հազած այն երազին,
Ջոր ան ունէր եւ դեռ ունի,
Նաւակ մ'ինչպէս, բաց առագաստ,
Ջուրին վրայ կեանքի մթին,
Կեանքի անվերջ յորձաններուն:

* * *

Ու մրբու՛ւի ծոցէն խորունկ,
 Ձեռք մ'ըսպիսակ,
 Աւելի քան շուշանները ծըմակներուն,
 Երկարեցաւ,
 Ըսպասութիւն անոր մասաւ,
 Մասի ծայրին՝ վարդ մը ներմակ.
 — Դիր մազերուդ՝ անոյ՛ց պարման,
 Հըրաւքն այս սուրբ,
 Ու սուրբէ թէ գոյնը մէկ է
 Խանձարուին ու պատանքին:

Ու մրբու՛ւի ծոցէն կրկին,
 Ձեռք մը կարմիր,
 Երկարեցաւ աչուրներուն այդ պարմանին,
 Մասի ծայրին՝
 Բաժակ մը բոց, վարդը կարմիր.
 — Դիր այս սրտիդ՝
 Եւ մի մոռնա՛ր թէ գոյնն անոր
 Հիւսուած թելէն կըրակներուդ,
 Բոցն է անմար,
 Որմէ բարիք եւ որմէ մահ
 Կը բաշխուի նոյնամանակ:

Ու մրբու՛ւի ծոցէն անա,
 Երկարեցաւ ձեռքը լուսէ.
 Մասներուն մէջ վարդը՝ կապոյ՛ց.
 — Ալ չես գտներ ճամբաներուդ,
 Այս բաժակով վարդը կապոյ՛ց,
 Նայուածքիդ դէմ բացուած հեռու
 Աւարհներուն:
 Կրնայ սենալ ներմակն անբիծ,
 Ու մոխրանալ կարմիրը վառ,
 Քեզ ընելով մռայլ հրդեհ,
 Բայց չի թողմիր կապոյ՛ցն այս սուրբ
 Տարիներէն ու մեղքերէն
 Մեր ամենուն:

* *

Անցան օրեր ու տարիներ,
 Երկարեցաւ
 Շուրջ ներմակ, շուրջ կարմիր
 Ժամանակին.
 Մենք քիչ անգամ գիտեմք յարգը
 Տարիներուն,
 Որ, ակնթարթ վալելի մէջ,
 Հազար ամ է, մեզագիշեր,
 Ցաւին վըրայ է երբ բացուիր:

Վարդը ներմակ՝ տոգոյն կարմիր,
 Կարմիրը վառ եղաւ մոխիր,
 Կըսուցին Տակ
 Մանրաւրլաք կսկիծներուն:
 Կըսաւ ջինջ անոր դէմքին,
 Այդ պարմանին,
 Հագաւ դալուկ, հագաւ խորեմ,
 Եւ բոցն անոր երակներուն,
 Ծուխը մռայլ առանց թելի,
 Գալար, գալար,
 Փաթթեց համբան անոր սրտին:
 Տաղնապ, կրակ, հանոյք, արցունք,
 Որոնք կէս դար,
 Կը հալածեն մարմինը խեղճ,
 Դըրօք մ'ինչպէս խաղաղութեան
 Ու պարտութեան
 Կը ծածանին,
 Վըրան աւեր անոր մարմինն:

Մարմար է գործ, վարդը ներմակ,
 Վարդը կարմիր՝ հագած մոխիր.
 Կապոյտն է լոկ, գոյնն անթառամ
 Երկնի դէմքին,
 Արեւոյսներ ապրող անեղծ
 Սրտերուն խոր,
 Պարմաններուն եւ ծերերուն,
 Որ կը վառի նրազ մ'ինչպէս
 Աննիւթական,
 Կեանքին մէջէն, յաւերժօրէն,
 Ու մահուան դէմ:

Վ.ՏԱՐՍՆԴԻ